

Bilaga 4. Lagstiftning som gäller integration

Utlänningslagen och internationella konventioner som Finland har ingått reglerar utlänningars inresa, beviljande av uppehållstillstånd och arbetstillstånd samt utresa. De viktigaste konventioner som binder Finland är FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s 1951 års konvention om flyktingars rättsliga ställning och dess tilläggsprotokoll från 1967.

Invandrarnas rätt till det finländska samhällets tjänster och förmåner bestäms utifrån vilket uppehållstillstånd som beviljats. Centrala lagar med tanke på rättigheter är lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande, lagen om hemkommun och social- och hälsovårdslagstiftningen, särskilt socialvårdslagen och lagen om utkomststöd.

Flyktingar, asylsökande och i någon mån även återflyttare hör till den invandrarbefolkning som förutom de ovan nämnda lagarna även omfattas av speciallagstiftning och statsrådets beslut. Kommunens alla myndigheter ansvarar emellertid inom sin egen sektor också för tjänster för dem.

Lagen om främjande av integration (1386/2010)

Kommunen eller flera kommuner tillsammans ska för att främja integrationen och stärka det sektorsövergripande samarbetet göra upp ett program för integrationsfrämjande som godkänns i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år

Den nya lagen om främjande av integration trädde i kraft den 1 september 2011. Målet med lagen om främjande av integration är att stödja invandrarnas aktiva deltagande i det finländska samhället och att främja deras integration. Med den nya lagen vill man särskilt förbättra vägledningen i invandringens första skede.

En person som flyttar till Finland har möjlighet att få integrationstjänster och -rådgivning. I samband med att personen beviljas uppehållstillstånd eller registrerar sin uppehållsrätt får han information om det finländska samhället, arbetslivet och medborgarens rättigheter och skyldigheter.

Den nya integrationslagen ska svara på de förändringar som inträffat i invandringen under de senaste åren. Tidigare utgick lagen från att invandrarna var flyktingar eller återflyttare, men i dag flyttar man till Finland av många olika orsaker. Den nya integrationslagen tar hänsyn till invandrare av olika ålder och bakgrund.

I integrationspolitiken betonas i fortsättningen i synnerhet sådana åtgärder som stöder integrationen av familjer, barn och unga.

För vuxna är målet att förbättra sysselsättningen. Styrningen till den öppna arbetsmarknaden förbättras med hjälp av tjänster i integrationens första skede, som med en inledande kartläggning som erbjuds alla och som utreder invandrarens kompetens, samt en integrationsplan och integrationsutbildning som grundar sig på kartläggningen.

I den inledande kartläggningen utvärderas invandrarens förutsättningar för sysselsättning, studier och integration samt behovet av andra åtgärder som främjar integrationen. Efter kartläggningen styrs invandraren till olika åtgärder efter dennes behov.

Kommunen ska se till att de kommunala tjänsterna även lämpar sig för invandrare. Kommunen ska också se till att den egna personalens kompetens i fråga om integration utvecklas.

Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen (1325/2014) trädde i kraft den 30 december 2014.

Syftet med lagen om likabehandling är att främja och trygga likabehandling samt att effektivisera rättsskyddet för den som utsatts för diskriminering i sådana diskrimineringssituationer som hör till lagens tillämpningsområde. Lagen tillämpas på såväl offentlig som privat verksamhet när det är fråga om bland annat anställningskriterier, arbetsförhållanden eller anställningsvillkor, personalutbildning eller erhållande av utbildning.

Lagen tillämpas dessutom på diskriminering på grund av etniskt ursprung när det är fråga om socialservice och hälsovårdsservice, socialskyddsfrämjanden eller andra stöd, rabatter eller främjanden som beviljas på sociala grunder eller tillhandahållande till allmänheten av bostäder, annan lös eller fast egendom eller tjänster som är allmänt tillgängliga, med undantag av rättshandlingar som hör till privatlivet och familjelivet.

Enligt 5 § i diskrimineringslagen är myndigheter skyldiga att främja likabehandling: Myndigheterna ska i all sin verksamhet målmedvetet och systematiskt främja likabehandling samt etablera sådan förvaltningssed och sådana verksamhetssätt som säkerställer att likabehandling främjas när ärenden bereds och beslut fattas. Myndigheterna ska särskilt ändra de omständigheter som förhindrar uppnående av likabehandling. För att främja etnisk likabehandling ska myndigheterna utarbeta en likabehandlingsplan i den omfattning som arten av varje myndighets verksamhet det kräver.

Kyrkslätts kommun har godkänt jämställdhetsplanen och planen för likabehandling 2016. Syftet med planen är att främja likabehandling av kommunens anställda i Kyrkslätts kommun.